

חגיגה יט

ברייתא 2	ברייתא 1	
בין נתכוון בין לא נתכוון - ידיו טהורות	הנוטל ידיו, נתכוון - ידיו טהורות, לא נתכוון - ידיו טמאות. וכן המטביל ידיו, נתכוון - ידיו טהורות, לא נתכוון - ידיו טמאות	סתירה
לחולין	למעשר	פתרון

שאלה: ומנא תימרא דחולין לא בעו כוונה?

תשובה 1: דתנן: **גל שנתלש ובו ארבעים סאה, ונפל על האדם ועל הכלים - טהורין.**

קתני **אדם** דומיא ד**כלים**, מה כלים דלא מכווני - אף אדם דלא מכוין.

דחייה: וממאי, דלמא ביושב ומצפה אימתי יתלש הגל עסקינן, ו**כלים** דומיא ד**אדם**, מה אדם דבר כוונה - אף כלים דמכוין להו?

ניסיון לדחות את הדחייה: וכי תימא: ביושב ומצפה מאי למימרא?

דחייה לניסיון לדחות: סלקא דעתך אמינא: ליגזור דלמא אתי למיטבל

בחרדלית של גשמים, אי נמי נגזור ראשין אטו כיפין, קא משמע לן דלא גזרינן.

שאלה: ומנא תימרא דלא מטבילין בכיפין?

תשובה: דתניא: **מטבילין בראשין ואין מטבילין בכיפין, לפי שאין**

מטבילין באויר.

תשובה 2: אלא מהא, דתנן:

פירות שנפלו לתוך אמת המים, ופשט מי שידיו טמאות ונטלן - ידיו טהורות, ופירות אינן בכי יותן. ואם בשביל שידוחו ידיו - ידיו טהורות, והפירות הרי הן בכי יותן.

קושי ממשנתינו (על הדין שלא צריך כוונה לטבול לחולין): איתיביה רבה לרב נחמן: **הטובל**

לחולין והוחזק לחולין - אסור למעשר, הוחזק - אין, לא הוחזק - לא!

תירוצ: הכי קאמר: אף על פי שהוחזק לחולין - אסור למעשר.

קושי 2: איתיביה: **טבל ולא הוחזק - כאילו לא טבל.** מאי לאו - כאילו לא טבל כלל!

תירוצ: לא, כאילו לא טבל למעשר, אבל טבל לחולין.

חיזוק לתירוצ: הוא סבר דחי קא מדחי ליה, נפק, דק ואשכח. דתניא: **טבל ולא הוחזק**

- אסור למעשר ומותר לחולין.

עוד דין בטבילה: אמר רבי אלעזר: טבל ועלה - מחזיק עצמו לכל מה שירצה.

קושי: מיתיבי: **עודהו רגלו אחת במים, הוחזק לדבר קל - מחזיק עצמו לדבר חמור, עלה - שוב אינו**

מחזיק. מאי לאו - אינו מחזיק כלל?

תירוצ: לא, עודהו - אף על פי שהוחזק - מחזיק, עלה, - אם לא הוחזק - מחזיק, ואם

הוחזק - אינו מחזיק.

שאלה על הברייתא שצוטטה: מאן תנא **עודהו רגלו אחת במים?**

תשובה: אמר רבי פדת: רבי יהודה היא. דתנן:

ר' יהודה	תנא קמא	
אם היו רגליו של ראשון נוגעות במים - אף השני טהור	הראשון טהור והשני טמא	מקוה שנמדד ויש בו ארבעים סאה מכוונות, וירדו שנים וטבלו זה אחר זה
מחלוקת במעלות דרבנן, אבל מטומאה לטהרה - דברי הכל (אף) השני טמא - והיינו דרבי פדת		גירסה 1 - רב נחמן אמר רבה בר אבوه
מחלוקת מטומאה לטהרה, אבל במעלות דרבנן - דברי הכל אף השני טהור - ופליגא דרבי פדת		גירסה 2 - רב נחמן אמר רבה בר אבوه

שאלה על שיטת ר' יהודה: אמר עולא, בעי מיניה מרבי יוחנן: לרבי יהודה, מהו להטביל מחטין וצינוריות בראשו של ראשון? גוד אחית - אית ליה לרבי יהודה, גוד

אסיק - לית ליה? או דלמא: גוד אסיק נמי אית ליה?

תשובה: אמר לי: תניתוה: **שלוש גממיות בנחל: העליונה, התחתונה והאמצעית.**

העליונה והתחתונה של עשרים עשרים סאה, והאמצעית של ארבעים סאה, וחרדלית של גשמים עוברת ביניהן. רבי יהודה אומר: מאיר היה אומר מטביל בעליונה.

קושי: והתניא, רבי יהודה אומר: מאיר היה אומר: מטביל בעליונה, ואני אומר:

בתחתונה ולא בעליונה!

קבלת הקושי: אמר ליה: אי תניא - תניא.

הטובל לחולין והוחזק לחולין כו'.

שאלה על המשנה: מני מתניתין?

תשובה: רבנן היא, דשני להו בין חולין למעשר.

קושי: אימא סיפא: **בגדי עם הארץ מדרס לפרושין. בגדי פרושין מדרס לאוכלי תרומה.**

אתאן לרבי מאיר, דאמר: חולין ומעשר כהדדי נינהו. רישא רבנן וסיפא רבי מאיר?

תירוץ 1: אין, רישא רבנן וסיפא רבי מאיר.

תירוץ 2: רב אחא בר אדא מתני לה בסיפא חמש מעלות, ומוקי לה כולה כרבנן.

מאתר הדרן והרבנית מישל כהן פרבר

• hadran.org.il •